

Co je a co není *Pholiota*

JAN HOLEC¹, MIROSLAV KOLAŘÍK²

¹ Národní muzeum, Mykologické oddělení, Cirkusová 1740, 193 00 Praha 9
jan.holec@nm.cz

² Mikrobiologický ústav, Akademie věd ČR, Vídeňská 1083, 142 00 Praha 4
mkolarik@biomed.cas.cz

Již starší molekulární práce (např. Moncalvo et al. 2002) ukázaly, že rod *Pholiota* v tradičním morfologickém vymezení (např. Holec 2001) je polyfyletický. Situaci nejnověji shrnuli Tian et Matheny (2020). Navázali jsme na ně a získali referenční ITS a LSU sekvence drtivé většiny evropských zástupců včetně několika druhů jen málo sekvenovaných nebo dosud nesekvenovaných. Potvrdili jsme nebo nově ukázali, že některé druhy do monofyletického rodu *Pholiota* (s. str.) nepatří a jsou to zástupci více či méně vzdálených rodů jak popsáných (*Hemipholiota*, *Pyrrhulomyces*, *Hypholoma*, *Flammula*, *Pleroflammula*), tak zatím nepopsaných. V naší prezentaci budou příslušné druhy komentovány. Do rodu *Pholiota* s. str. se naopak „vrací“ druh *Hemipholiota heteroclita*. Bude také komentován tajemný druh *Pholiota mucigera*, známý donedávna jen z typové lokality ve Finsku, a ruskými mykology nově nalezený v Komijské autonomní republice. Potvrzuje to, že výrazně odlišné taxony může znalec příslušné skupiny popisovat i podle jediného nálezu, ačkoli doporučenou praxí je publikování nových druhů podle většího počtu sběrů z důvodu posouzení jejich variability. Myslíme si ovšem, že v případě výrazných odlišných taxonů je dobré prezentovat je vědecké obci bez zbytečných odkladů formou popisu nového druhu – posunuje se tím rozvoj poznání dané skupiny. Nesmí to ovšem sklouznout do extrému, kdy se jako nový taxon popisuje prakticky každý zajímavý/odlišný nález, což se dělo právě i v rodu *Pholiota* (Smith et Hesler 1968) a dodnes to brzdí či devaluje práci seriózních pozdějších badatelů. V rodu *Pholiota* to byl např. nedávno zesnulý švédský mykolog Stig Jacobsson (viz jeho stěžejní práce Jacobsson 1991), jehož excelentně popsané nové druhy z Evropy na základě sekvenování jejich typů spadají pod taxony víceméně nahodile popsané Smithem a Heslerem. Popisované výsledky, na kterých spolupracují i Ellen Larssonová a Petr Zehnálek, jsou právě připravovány k publikaci.

Literatura:

- Holec J. (2001): The genus *Pholiota* in central and western Europe. – Libri Botanici 20, IHW-Verlag, Eching.
- Jacobsson S. (1991): *Pholiota* in northern Europe. – Windahlia 19: 1–86 („1990“).
- Moncalvo J.M., Vilgalys R., Redhead S.A., Johnson J.E., James T.Y., Aime M.C., Hofstetter V., Verduin S.J.W., Larsson E., Baroni T.J., Thorn R.G., Jacobsson S., Cléménçon H., Miller Jr. O.K. (2002): One hundred and seventeen clades of euagarics. – Molecular Phylogenetics and Evolution 23: 357–400.
- Smith A.H., Hesler L.R. (1968): The North American species of *Pholiota*. – Hafner Publishing Company, New York and London.
- Tian E., Matheny P. B. (2020): A phylogenetic assessment of *Pholiota* and the new genus *Pyrrhulomyces*. – Mycologia 113(1): 146–167.